

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Lidová knihtiskárna,
Wien V., Margaretenplatz 7.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Anton Machát, Wien V.,
Margaretenplatz 7.

List za politiko, gospodarstvo — in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane celoletno: K 100.—
polletno: K 50.—
četrtletno: K 25.—

Za Jugoslavijo
celoletno: 15 Din.
polletno: 8 „
četrtletno: 4 „

Leto I.

Dunaj, 31. avgusta 1921.

Št. 24.

Naši cilji.

Po dolgem času smo se zopet sešli v Št. Jakobu, da smo se tam vspodbudili in navdušili za delo, katero nas v tem razburkanem času čaka. Dvigniti se nam je treba iz presenečenja, katero nam je prinesel plebiscit, ter zopet z novo vnamo in novim pogumom prijeti za delo, če se hočemo uspešno ustavljati navalu nasprotnika. Za nami je doba, v kateri smo Koroški Slovenci pač mnogo pretrpeli in kdo more popisati vso boleost, katero so naša srca v tem času občutila. Kričali so za nami, da smo izdajalci. In zakaj? Samo zato, ker smo ljubili svoj rod, ljubili naš dom, ljubili naše slovenske matere. Trgali in v prah teptali so naše slovenske znake. In čemu? Samo zato, ker mi nismo hoteli z lastnimi nogami v prah teptati naše dote, katero smo prejeli od naših mater, mili naš slovenski jezik. Toda to naj nam ne vzame poguma. Kajti dokler se sami ne obsodimo na smrt, je ni sile na svetu, katera bi nas mogla tako daleč pripraviti, da bi se o nas reklo, ni jih več. Kdaj že so nas koroške Slovence obsodili naši nasprotniki na smrt in ne samo obsodili, ampak celo trdili o nas, da nas ni več. Toda ravno plebiscit je to trditev naših nasprotnikov ovrget, kajti mi smo pokazali pri glasovanju, da še žive na Koroškem sinovi in hčere slovenskih mater. Marsikdo je vzdihnil, ko je izvedel o izidu glasovanja: Sedaj smo na tleh in ni je več rešitve za nas. Toda pokoncu glave! Zakličimo vsem, ki nas sramotijo z izdajstvom njih mater in njih jezika: Četudi ste vi vklonili tujcem vaše glave, jih mi ne bomo, ker še je v nas narodna zavest in ponos.

Plebiscit je sicer odločil, da smo postali koroški Slovenci državljanji nemško avstrijske republike, toda državne meje niso jezikovne meje. Ker jezik je tista vez, ki družijo večje skupine ljudi v posamezne narode. Dasi smo

državljanji avstrijski, radi tega se vedno še prištevamo k narodu Slovencev, dokler se bo govorila po naših krajih slovenska govornica in dokler bodo odmevale od naših hribov milo doneče slovenske pesmi. In ker smo Slovenci, se prištevamo k veliki družini Slovanov in sicer Slovanov na jugu.

Kot manjšina v Avstriji imamo po mirovni pogodbi zagotovljene iste pravice kot Nemci. Toda kljub temu se moramo za naše pravice boriti. V tem boju si pa podajmo vsi Rožani, Ziljani in Podjunčani ter sploh vsi koroški Slovenci roke, ter stojimo trdno ob braniku naših pravic, tako se bo nad nami uresničil pregovor: Združeni bodo tudi mali močni. In res smo koroški Slovenci dovolj močni, da se nas mora tudi upoštevati, samo da smo edini in odločni, kadar pride čas, da zahtevamo naše pravice.

Skoro se zdi človeku, da je prišel čas, ko se ima izpolniti ono prorokovanje, katerega so davno že naši predniki prorokovali, ter ga še danes naši stari ljudje kaj radi pripovedujejo. Namreč, da bo prišel čas, ko bo ostalo samo toliko ljudi, da bosta dva zantila ognje, eden tam na Karavankah in eden tam na oni strani na vrh Turja. Ko hota ugledala ognje bota vskliknila: Hvala Bogu, še mi živi en brat tam na oni strani. Hitela bosta potem drug k drugemu, ker so kot brat objela in tedaj se bo zopet pričela prava ljubezen med ljudmi. Tudi na predvečer naših slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda se je oko marsikaterega oziralo po naših hribovih, ter želelo videti, kako znamenje, li še žive okrog naši bratje. In res opazili smo nekaj ognjev. Sicer ne veliko, toda vzradostila so se naša srca in mi smo bili prepričani, da tam kjer smo videli kresove, nam še žive naši bratje, kateri so z nami istega srca, kateri z nami čutijo, da nam tam še živijo bratje sotrpini. In dne 7./VIII. 1921 smo prihiteli v Št. Jakob, da se tam kot bratje objamemo, ter sklenemo trdno zvezo, katera nas bo

družila pri delu za narod. Nekdaj že je bil Št. Jakob središče Rožanov. Tukaj je že nekdanji stari Serajnik zbiral Rožane okrog sebe, ter jih navduševal za boj proti Turkom. In gotovo tedaj Rožani ne bi podlegli Turkom, da bi ne imeli med seboj izdajalca.

Kakor nekdanji pravi Turki, tako so pred dvema leti drugi Turki divjali po naših krajih, katerih znake podivjanosti še danes opazamo na naših cerkvah. In še danes se naša mladina po turškem sistemu vzgaja v janičarje. Vzgodnji mladosti se navaja naša deca k temu, da se sramuje svojega maternega jezika in kadar odraste, tudi svoje slovenske matere. V tem oziru se mora mnogo spremeniti, prej ne bomo odnehali od naših zahtev.

Kakor pa nam je imeti skrb za šolsko mladino, moramo tudi skrbeti za našo šoli odraslo mladino. Kajti, kar nam šola popolnoma ne pokvari, se nam pa izgubi potem. Imeti moramo močno organizacijo, katera nas bo vse, posebej pa, našo mladino družila, ter jo vzgajala v pošten, zaveden in veren narod. Ta organizacija naj bi bila naša izobraževalna društva, katera so nam tako potrebna, kot telesu kri. Pustimo da izteče iz telesa kri in ni več življenja v njem, pustimo spat naša društva in kmalu bomo zaspali narodno. Zatorej naša društva vzdramite se!

Če pogledamo za 30 let nazaj, vidimo pri ustanovljanju izobraževalnih društev moža velikih idealov in velikih del, našega nepozabnega dra Kreka. Tudi številna izobraževalna društva po slovenskem Koroškem, katerih je bilo pred vojno zelo lepo število, so zasluge tega velikega moža. Prišla pa je vojska in kar čez noč podrla, kar se je skozi leta s težavo postavilo. Pa minula je vojska, minulo še marsikaj in mi stojimo sedaj ob razvalinah ter ugibljemo, se naj lotimo dela? Težak, truda poln je seve začetek, toda mi hočemo živeti. Kvišku

PODLISTEK

Prijateljstvo.

(Konec.)

Vrba je zahajal sedaj vsak dan k Blažku. Konečno so mu nekega dne naznanili da bodo vzeli bolniku obvezo z oči. Vrba je preživel ta dan v strašni napetosti. — Ali bo videl njegov prijatelj ali pa ostane na veke slep? Vso noč ni zapustil nemir. Zjutraj ga v tiskarni skoro niso več poznali, tako je bil prepedel. Opoldne je konečno prispel v bolnišnico. Blažek ga je sprejel z izbruhom groznega obupa.

„Jaz sem vendar slep! Pogledaj!“

Strgal je s tresočimi rokami lahko obvezo pokrivalo njegove oči. Dvoje motnih, vpadlih oči je davalo njegovemu obrazu nelep izraz. Vrbi se je stisnil vrat. Toda takoj je razumel, da je treba govoriti pomirjajoče in lagati. Z innaštvom, kateremu se je pozneje sam čudil, je govoril na dolgo in široko o tem, da mogoče ni še vse zgubljeno, da še se vse lahko obrne na bolje, da so se prigodli slučaj — — —

Bolnik mu ni pustil končati.

Z levico je pritegnil njegovo glavo k sebi in mu rekel šepetaje, toda odločno v uho:

Ti lažeš, vem. Toda hvala ti! To ni za nič! — Vem boljše kakor ti, da ne spregledam nikoli več.

Konečno so odpustili Blažku iz bolnišnice. Delodajalec je res ponudil poravnano. Toda vsota — 1000 dolarjev, je bila tako smešno mala, za pokvarjeno življenje, da sta jo odbila s prezirom in predala stvar advokatu. Spor se je vlekel neskončno.

Vrba je moral delati sedaj za dva. In delal je tako naporno in se potegoval za vsako naduro. Toda delo v tiskarni ga je oslabilo. Sam je bil telesno jako šibak in je bolehal na boleznih stavcev — na sušici. K utrujenosti, ki se je začela pri njem pojavljati, se je pridružil kmalu vedno silnejši kašel. Toda kakor bi vsega tega ne čutil. Med tem pa je sedel ubogi slepec doma in se mučel v dolgem času. V začetku ga je dal Vrba večkrat k sosedom, toda Blažku je bilo to mučno. Postal je vobče nezapljiv in razven tega ga je mučila misel, kako konča njegova pravda. In čim dalje se je vlekla pravda, tem trpkejši in bolj nagel je postal Blažek.

Konečno je bila pravda končana. Delodajalec je bil res obsojen k odškodnini, toda ta je

bila po odbitku pravnih stroškov še manjša kakor prvotno ponujena vsota.

Komaj se je denar pojavil, že se je razletel na plačanje dolgov, katere sta morala napraviti fanta v dobi Blažkove boleznin in ostal je zopet le Vrbov zaslužek, s katerim sta morala živeti.

Počasi so nastali novi dolgovi in to je prisililo Vrbo, da je delal še bolj naporno. Delal je cele noči ne da bi si privoščil najpotrebnejšega počitka. Slepec je postal popolnoma nepravičen in ogorčen na celi svet. Tudi svojega požrtvovalnega prijatelja je obsipaval čisto z očitki. Toda Vrba je poslušal z angelsko potrpežljivostjo in vedno opravičeval nesrečnega prijatelja v duhu.

Njegov kašel je postajal vedno hujši. Cele noči ga je sedaj mučil in slepec ni morel spati ter je vedno padal v razburjenost ko je to slišal. Dnevi so tekli brez nade na boljše čase.

Ko je nekega večera končal Vrba delo, je naenkrat občutil, da so se omare s črkami začele gibati in plesati.

Tla pod njim so se zavrtela in obenem ga je pograbil silni napad udušujočega košlja. Prijel se je za omaro, toda roka je omahnila in padel je na zemljo.

torej vsi, ki ste se pred vojno trudili in delali v društvih. Pokažite pot mladšini, kateri bodo potem vaši nasledniki. Vsak, komur je pri sreči bodočnost koroških Slovencev, naj po svojih močeh sodeluje. Kajti naša društva čaka ogromno delo.

Ako človek pogleda po svetu, opazi, da se velik del človeštva potaplja v velikanskem morju, katerega razburkani valovi preplavljajo in zdaj preplavljajo bregove, ter poplavljajo ves svet. V to morje se iztakata dve reki in to sta razuzdanost in pijančevanje. Žal, da se tudi mnogi iz naših vrst v tem morju potapljajo. Pa kot bi bilo nespametno se spustiti z ladjico v peneče se valove, ter reševati potapljačice, katerih bi se le malo moglo oteti, med tem, ko bi razburkani valovi neovirano prestopili bregove, ter uničili še to kar se da še z lahkoto rešiti, ravno tako je treba tudi tukaj rešiti najprej to, kar je še dobrega. Napraviti je treba ob tem morju močan nasip, ob katerem se bodo razburkani valovi razbili. In ravno to so naša izobraževalna društva, katera naj bi vodila našo mladino po potu treznosti, ter jo tako obvarovala, da ne zajde v te strašne valove in najde tam svoj konec. Vsi starši ter sploh vsi oni, ki vam je pri sreči bodočnost vaše mladine, bodočnost koroških Slovencev, na delo za našo mladino. Vzgajajmo pošteno značajno in verno mladino in lahko zremo potem mirno v bodočnost.

Kvišku Rož, kvišku Zila in Podjuna, zbudi se cel slovenski Korotan, podajmo si roke in kmalu bomo videli, da je v slogi moč.

† Weiss Tomo.

Tam pod sinjim vrhom, na prijaznem hričeku v Podsinijski vasi je vzkli v prvih večernicah pred godom sv. Tomaža apostola, dne 20. grudnia 1897, nežna cvetka, ki jo je s posebno ljubavjo nasadil na svojem vrtu nebeški Vrtnar. Bil je to naš Tomo. Ni vzrastel v razkošju in mehkužnosti. Borna, pritična, slovenska hišica bila je njegov dom. V tej hišici slovenski pa se jepod dobrim vodstvom in varstvom dobrih roditeljev bogato razvijalo njegovo plemenito srce, se je s čudno umerjenostjo in smotrenostjo razvijal njegov blagi, trdni značaj. Kot otrok že je kazal nenavadno resnobo in nagnjenje do resnega dela, kar je vtisnilo njegovemu značaju poseben pečat zgodnje zrelosti in s tem slutnje, da bo njegova romarska pot kratka, da ni več daleč ura, ko pride poslanka miru in ga povabi s seboj, ko se mu za vselej vzdignejo žalobni zastori, za kojimi se skrivajo veličastne skrivnosti, ki jih ne morejo doseči naše oči. In ni hotel priti prazen pred svojega stvarnika, ni zakopal talente, ki jih je prejel. Že 14 let stari, nadarjeni marljivi, resnobi učence prične s svojimi študiji na celovski gimnaziji kot gojenec ondotnega deškega semenišča. Kot dijak je bil izredno

Kaj se je z njim godilo, ni vedel. Šele, ko so mu dali vdihovati nekaj silno dišečega, je prišel k zavesti. Poleg sebe je opazil mlako krvi. Nad njim je sklonel njegov gospodar in nekoliko tovarišev iz delavnice.

Aha, imel je bruhanje krvi, znamenje konca. Da — to pomeni res konec. Čudno. Vrba ni čutil nobenega straha pred smrtjo. Da še celo lahko mu je postalo pri tej misli. Toda takoj se je spomnil na svojega tovariša. Kaj naj začne brez njega? Vrba se je odločno dvignil.

„Grem domov,“ je rekel skoro nepotrebno glasno.

„No, no! To komaj!“ je rekel tiskar, ki ga je negoval. „Dajte ga odpeljati!“

„Ne — nočem! Peš pojdem. To ne gre. Škoda denarja!“

„Toda saj plačam jaz,“ je rekel gospodar. „Fantje pomagajte mu!“

Prijeli so Vrbo pod pazduho in ga odvedli dol. Tu so ga posadili v pripravljen voz in ga odpeljali na njegov dom. Po poti se je spomnil, da bi se Blažek vznemiril, če bi zvedel o tem, kar se je dogodilo. Zaprošil je tedaj tovariše, da bi ga spremili samo do hiše in se potem poslovili.

vztrajen, vedno med prvimi v svojih študijskih uspehih, kot gojenec v pojmovanju in izvrševanju svojih dolžnosti vzor vsem sovrstnikom, kot tovariš ljubezniv, postrežljiv in pri vseh priljubljen. Po končani peti šoli je moral dne 1. avgusta 1916 kot prostak k vojakom. Tu se začne zanj šola trpljenja in bridkih izkušenj. Njegova nesebičnost in izvanredno razviti čut pravičnosti, njegovo globoko versko prepričanje, njegova odkriti ljubezen do naroda, kojega zvesti sin je bil od trenutka, ko se je začel zavedati, — to so bili kameni, sicer dragoceni kameni spotike, ki so povzročili Tomiju več notranjih muk in več težav nego fizični napori vojaškega življenja v zaledju in na bojišču. Vse to je usodno zrahljalo njegovo že po naravi ne posebno trdno zdravje. Bolehen in slab na telesu, pa močan in ojačen na duši, bogat na življenjskih izkušnjah, utrjen v svojih nazorih, se je vrnil ob koncu vojske domov, končal kljub slabemu zdravju, v enem letu zaostali in še ostali gimnazijski študij v dneh strahote slovenskega Korotana. Začetkom šolskega leta 1919—20 je vstopil z neomajenim zaupanjem v samega sebe v mariborsko bogoslovno semenišče, v svesti si, da je to zanj edina pot, ki jo je odkazala Previdnost. Z odločnostjo in z edino njemu lastno resnostjo se je poprijel izbranega poklica. Ni se zadovoljil samo z vestnim, strogo strokovnim studijem. Neumorno delaven je bil v ondotnem društvu, v raznih odsekih, marljiv sotrudnik domačega društvenega glasila. Vse njegovo pripravljalo delo je prevevala zavest, da je treba vsestranske priprave na vzvišeni duhovniški in socialni poklic, na veliko misijo, ki bi jo moral vršiti med svojim domačim slovenskim ljudstvom. Njegove obširne razprave v „Livici“ glasilu društva „Slomšek“ mariborskih bogoslovcev, kjer se nahaja lepa vrsta napisanih, že uporabljenih in še ne uporabljenih predavanj in o-snutkov, pričajo o neupogljivi volji, do pičice izpolniti in udejestiti geslo slovenskega, katoliškega dijaštva: „Z Bogom za narod!“ Da, Bog in narod, ste bili našemu Tomiju oni dve zvezdi vodnici, ki ste neprestano bleščeli na obzorju njegovega delokroga. Kazal je ljubezen do teh svojih idejalov ob vsaki priliki neustraheno, z deviško-vzvišenim ponosom. Brez presledka je napajal svojo čisto dušo v neusahljivih vrelelih nadnaravne hrane resnice in ljubezni. Neprestano pa mu je tudi bilo srce za svoj rod, za svoje ljubljeno, koroško slovensko ljudstvo. Zanj je delal v najtežavnejših dneh, z njim se hojeval, z njim se veselil, z njim upal in trpel. Zato se je tudi brez strahu vrnil po prestani bolezn ob koncu letošnjega šolskega leta v svojo domovino, s trdnim namenom, vztrajati in do konca ostati med svojimi rojaki, poln apostolske gorečnosti za rešitev duš, poln hrepenjenja po nekrvavem mučenštvu in nesebičnem misijonskem delu med ljudstvom in za ljudstvo. Prišlo pa je drugače, prišlo je nenadoma, nepričakovano, kakor hude sanje je prišlo. Videla je Previdnost te dobre name-

Ko je stopil v sobo, ga je sprejel slepec neprijazno.

„Jutri me odvedež na ulični voval,“ mu je rekel. „Učil se bom beračiti, da bi tudi nekaj prispeval h gospodarstvu. O Bog, ali je še pravičnost na svetu! Toliko ljudi je srečnih, samo jaz da bi moral živeti takšno pasje življenje!“

Po skromni večerji sta legla oba. Izmučeni Vrba je zaspal takorekoč v trenutku. Slepec pa ni spal. Saj je itak spal čez dan mnogo in tako v noči ni mogel. Privoedoval je nekaj Vrbi, toda ta je začel smrčati. Vtopil se je tedaj v temne misli, katere je zadnje čase poseben ljubil. —

Naenkrat je začel Vrba v spanju kašljati. Najprej slabo, potem pa vedno silneje in silneje, dokler ni prešel v čudno, nepopisno hropenje.

Slepec se je prvotno razburil. Toda ko je postajalo Vrbovo hropenje tišje in tišje, se je vznemiril vedno bolj in bolj. Ko pa je končno Vrba popolnoma vtihnul, ni mogel več zdržati.

„Vrba, kaj ti je?“

Nobenega odgovora. Slepec je vstal s postelje in se previdno tipal k ležišču svojega druga. Začel je tipati po njegovi glavi in vedno bolj razburjeno in vznemirjeno govoril. Koneč-

ne, to čisto, vdano ljubezen in rekla: „Zadostje! Biser, ki nam ga je dalo nebo ob svečanem, obilno blagoslovljenim dnevu nam je vzelo ob žalostni, trpki uri.“ Le en teden je ležal vdano in potrpežljivo na smrtni postelji. V nedeljo so ga peljali v celovski sanatorij. V torek, dne 9. avgusta, ko se ni minula ura jutranja ura, je izdihnil svojo Bogu posvečeno dušo mož poln idealov, mladenič-idealista. Padla je mladika, ki je obetala toli sadu, usahnula je nežna cvetka pod sinjim vrhom, na prijaznem hričeku, veselje svoje družine, ponos in dika svoje domače vasi. Koroška Slovenija je izgubila zopet enega najboljšega izmed mlajših svojih sinov. V uprav kraljevskem sprevodu smo ga spremili k večni primiciji. Mi žalujemo. Odpusti Tomo, da se ne veselimo s Teboj. Ko se spet sestanemo, bo naše veselje tem popolnejše. Zato pa prosim tam za nas. Na svidenje!

⊠ TEDENSKI PREGLED ⊠

Avstrija.

Priklopitev zapadne Ogrske k Avstriji.

Dne 28. avg. bi se morala vršiti evakuacija zapadne Madžarske in priklopitev k Avstriji. Madžarska vlada je sicer odredila, da se ima začeti evakuacija v smislu načrta, ki ga je izdelala ententna komisija. V Sopronju pa se je konstituiral iredentistični odbor pod predsedstvom Urmanczy-ja in poslanca Štefana Friedricha, da se onemogoči priklopitev k Avstriji.

Ko so 28. t. m. avstrijske oblasti, nič hudega sluteč, vkorakale v zapadno Ogrsko, so se jim postavile v bran oborožene tolpe in organizirano vojaštvo pod poveljstvom znanega nadporočnika Ivana Hejasa. Prišlo je do prelivanja krvi na avstrijski in ogrski strani. Ker so bile avstrijske vojaške posadke preslabe, so se morale umakniti nazaj na mejo. Medtem se je sestala ententna komisija, da napravi red, da se bodo določbe trianonske pogodbe vseeno lahko izvršile.

Ogrski odpor v zapadni Ogrski. Zadnji dogodki v zapadni Ogrski so avstrijsko javnost v veliki meri razburili. Ko je trianonska mirovna pogodba postala pravoveljavna, so se začele takoj priprave za njeno izvedbo. Jugoslavija je morala izprazniti Baranjo in predati Pečuh Ogrski. To je storila, predno so Ogrji izpolnili svoje obveznosti proti Avstriji, kateri pripade po tej pogodbi zapadna Ogrska s Sobotico in Sopronem. Ko so v nedeljo dne 29. t. m. vkorakale avstrijske orožniške in finančne čete, so trčile ob močan ogrski odpor in na večih mestih je prišlo do krvavih spopadov z izgubami na obeh straneh. Ogrji so izpraznili samo eno tretino onega ozemlja, ki je določen po trianonski pogodbi Avstriji. Ostale dve tretini tega

no ga je dosegel, a takoj je umaknil prepa llo roko. To ni bilo živo telo.

Zopet je začel tipati po postelji, na kateri je ležal Vrba. Tipal je po nečem neprijetno lepljivem, naglo obrisal roko in segnil po prijateljevi roki. Bila je mrzla. Položil je uho na njegove prsi. Toda srce že ni bilo več.

Slepeca se je polotil strah. Kaj je to? Ali je to mogoče? Mrtev! Vrba je mrtev, on pa ga je še pred kratkim žalil. Umri je, ubil se je zanj nehvaležnega! Kaj pa sedaj? Kaj naj počne sedaj? Kako naj živi? Kam se naj poda! E — najlepše je, da napravi tudi on konec. Slepec je vstal in se došušljajal k mizici. Vzel je sumokres iz miznice in skrbno potipal za petelinom. Potem se je vrnil k postelji, na kateri je počivalo mrtvo telo njegovega druga, sedel na posteljo in položil cev na sence.

Tiho noč je prerušil strel.

Našli so ju mrtva drug poleg drugega. In ker so se našli ljudje, ki so poznali njuno zvesto prijateljstvo, so ju položili v skupen grob.

Tam ne spita sama. Tam je dolga, neskončna vrsta grobov, kjer počivajo sami taki ljudje, kateri so šli iskat v Ameriko srečo, a so našli prezgodnjo smrt.

ozemlja branijo oboroženi civilisti, dijaki in kmetijski fantje pod vodstvom ogrskih častnikov. Avstrijcem se tudi ni posrečilo, zavzeti glavno mesto tega ozemlja, Sopron. Pri različnih spopadih so bili od Ogrov internirani, obstreljevani ali celo umorjeni različni antantini in avstrijski dostojanstveniki, med njimi je dejelni poslanec Pechall interniran. Avstrija se je obrnila na antanto s prošnjo za pomoč. Ni dvoma, da bo antanta zastavila svoj ugled in vpliv, da uveljavi trianonsko pogodbo. Zanimivo je, da pride pod Avstrijo tudi nekoliko hrvatskih občin, kjer so se naselili Hrvati, ki so v prejšnjih stoletjih radi Turkov zapustili domovino.

Finančni minister Grimm pri antanti. Avstrijski finančni minister Grimm se je podal pred kratkim v Pariz in se odpravlja sedaj še v London, da bi izposloval hitrejšo rešitev kreditnega vprašanja. Vendar se slišijo glasovi, da njegovo potovanje dosedaj ni imelo zaželjenega uspeha. Antantni krogi, ki bi bili voljni priskočiti avstrijski republiki s krediti na pomoč, so pripravljani, storiti to samo pod gotovimi pogoji, ki so v glavnem sledeči: ureditev državnega proračuna in veliko notranje potojilo, o katerem pa premožni sloji v Avstriji nočejo ničesar slišati. Dasiravno je v Avstriji mnogo privatnega bogastva in avstrijska industrija ter trgovina dobro uspevata, je uboštvo države zelo veliko. Antantni finančni krogi pa nočejo odpreti svojih mošnjičkov taki državi, kateri njeni lastni državljani ne priskočijo z notranjim posojilom na pomoč.

Jugoslavija.

Pogreb kralja Petra. V torek, dne 22. t. m. se je vršil z največjimi svečanostmi in veličastni udeležbi naroda pogreb kralja Petra, katerega so pokopali v Topoli. Skupščina je sklenila da se preminulemu kralju podeli naslov Peter Veliki, Osvoboditelj in Ujedinitelj. Novi kralj Aleksander se pogreba ni mogel udeležiti, ker leži bolan v Parizu. Zato tudi še ni mogel položiti prisega in prevzeti vladarskih poslov, katere opravlja v njegovi odsotnosti ministrski svet.

Kokor piše „Politische Korrespondenz“, je poslal zvezni predsednik dr. Hainisch kralju Aleksandru brzojavko, v kateri mu izraža svoje globoko sožalje povodom smrti kralja Petra.

Iz Pariza se poroča, da je jugoslovanski kralj Aleksander operacijo srečno prestal in da se je njegovo zdravstveno stanje v toliko poboljšalo, da namerava 15. sept. odpotovati v Beograd. Na državni meji ga bodo sprejele deputacije poslancev in korporacij v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu bo najslavesneje sprejet.

Pogodba med Avstrijo in Jugoslavijo. Provizorična trgovinska pogodba med Avstrijo in Jugoslavijo se je podaljšala do 31. okt. 1921.

Srbske čete so izpraznile 29. sept. Baranjo, kakor je to določila trianonska pogodba.

Dr. Ivan Tavčar. V Sloveniji je slavil 28. avgusta odvetnik dr. Ivan Tavčar, nekdanji župan ljubljanski med vojno, svojo 70. letnico. Dr. Tavčar je najpopularnejša oseba med Slovenci, znan kot romanopisec pod imenom Emil Leon, znan iz javnega delovanja kot politik, govornik in kot človek kremenitega značaja, poštenosti in razsodnosti. Prištevati ga moramo med prve naše romanopisce, široke plasti ljudstva pa poznajo dr. Tavčarja kot nesebičnega moža, ki se v javnem življenju ni okoristil na škodo drugih in je kazal vedno plemenito dušo. Dr. Tavčar se je pred letom umaknil iz javnega življenja in živi na svojem Tuskulu — na Visokem v Poljanski dolini. K 70 letni kličemo: Na mnogaja ljeta!

Iz Istre. Pretekli teden je slavil dr. Matko Laginja 70. letnico svojega rojstva. Koliko žalostnih in veselih spominov vzbuja, to ime pri vseh, ki so z njim sodelovali, ali vsaj sodržavljali titanske borbe slovenskega in hrvatskega naroda v Istri. Dr. Laginja je skozi dolgo vrsto let prvačil v teh borbah. Njegove zasluge za narodni preporod Istre so neizmerne. Neizmerne so žrtve, ki jih je ta veliki rodoljub, odlčen politik in neustrašen boritelj za narodno stvar položil na oltar jugoslov. naroda.

V nedeljo, 7. t. m. se je izvršilo odkritje spominske plošče na leseni rojstni hišici Blaža Kocena, slovečega zemljepisca, ki je bil rojen na Hotunju, župnija Ponikva ob juž. žel. 24. maja 1821 in je umrl kot duhovnik in profesor zemljepisja na Dunaju 30. maja 1871. Torej se je letos obhajala 100letnica njegovega rojstva in 50letnica njegove smrti.

Nemčija.

Nov političen umor. V nekem kopališču v zapadni Nemčiji so napadli do sedaj neznan atentatorji centumskega poslanca in voditelja Erzbergerja in ga usmrtili s strelji iz samokresa. Poslanec, ki se je nahajal v njegovi družbi, je bil le lahko ranjen in je zamogel uteči. Ni nobenega dvoma, da je umor političnega značaja in da so zanj odgovorni vsenemški monarhistični krogi, ki imajo na vesti tudi umor socialista Gareisa iz Monakovega. Ti krogi so hoteli spraviti s pote Erzbergerja zato, ker je kot član tedanje nemške vlade podpisal mir z antanto v Versaju. Ker so ti vsenemški in monarhistični krogi v zadnjem času zelo živabni, se je polotil nemške javnosti velik nemir in govori se, da preti Nemčiji nevarnost novih nemirov in celo meščanske vojne. Socijalisti vseh struj, pa tudi meščanske republikanske in demokratske stranke pripravljajo odločen nastop, da ohranijo republikanski in demokratski značaj Nemčije. Kot prvo posledico napetega položaja v Nemčiji si moramo razlagati krvave spopade v Potsdamu.

Zveza narodov in Gornja Šlezija. Zveza narodov, kateri je bila poverjena rešitev gornješleskega vprašanja, je vzela te dni to vprašanje v pretres. Predsednik Išii je izvajal, da se pri rešitvi tega vprašanja mora poleg narodnostnih razmer ozirati tudi na gospodarske razmere. Iz tega se da sklepati, da odloči o Zveze narodov ne bo mnogo različna od znanega angleško-italjanskega predloga, po katerem bi dobila Poljska samo dva južna okraja.

Stroški okupacije Zgornje Šlezije znašajo glasom poročil medzavezniške komisije do našnjega dne 7 milijard 500 milijonov nemških mark. Kdo jih bo plačal?

Švica.

Iz Berna se poroča, da je Švica podaljšala exkralju Karlu rok za prebivanje v Švici, dokler ne dobi odgovora od španske vlade, a katero se je obrnil exkralj s prošnjo, da mu da dovoljenje za prebivanje v Španiji.

Francija.

Vrhovni svet v Parizu se je sestal in se bo posvetoval o dogodkih v Zapadni Ogrski. V avstrijskih vladnih krogih se misli, da bodo poslale velesile kolektivno noto v Budimpešto in zahtevale takojšnjo izpraznitev Zapadne Madžarske, kar posebno želi mala antanta (Čehoslovaška, Rumunija in Jugoslavija), v koje interesu je mirna poravnana med Avstrijo in Ogrsko.

Angleška.

Angleška in Irci. Iz Londona prihajajo vesti, da se v Belfastu na Irskem nadaljujejo poulični boji med domačimi in angleškimi vojaškimi oddelki. 20 interniranih Sinfeinovec je stopilo v štrajk in ne živjajo nobene hrane. Lloyd George je izjavil da je pripravljen sestati se z de Valero ako bi bil ta pripravljen proučiti, do katere točke se Lloyd Georgevo stališče da spraviti v sklad z njegovimi lastnimi željami.

Vstaja v Indiji. Zadnji čas prihajajo iz Indije vesti, ki so za angleško vlado v tej deželi zelo vznemirljive. Mohamedanska plemena severne Indije so se namreč spuntala in na večih krajih pregnala angleška posadke. Vstajo oči vidno podpirata angorska Turčija in sovjetska Rusija. Jedro vstavev tvorijo demobilizirani in dijski vojaki, ki so se bojevali v svetovni vojni v angleških vrstah na različnih bojiščih. Tokrat imajo torej Angleži posel z nasprotniki, katere so sami izvežbali.

Grška.

Grško napredovanje v Mali Aziji se je ustavilo. Iz Smyrne poročajo, da so dobili Turki ojačenja iz Kavkaza in da so se morali Grki umakniti turški premoči.

Rusija.

Moskva v plamenih. Poročevalec ameriškega lista iz Moskve poroča, da je Moskva že tri dni v plamenih.

Položaj v Rusiji.

Poročevalec londonskega lista „Daily Mail“ javlja o sedanjem položaju Rusije: Sovjetska vlada obstoi le še s terorjem. V Rusiji stane 1 kg krompirja 2500 rubeljnov, 1 pfund mesa 5000 rubeljnov; rženega kruha se sploh ne dobi več. Čičerin se je branil mednarodno podporno komisijo pooblastiti, da ista sme v okrajih, kjer vlada strašen glad, kaj ukreniti. Več dežel se pa tudi brani, k pomožni akciji pristopiti, ako bodejo razpečevali prehrano sovjetski komisarji. Na tisoče Poljakov, katerim se je posrečilo Rusijo zapustiti, je dospelo v obmejno mesto Baranoviči, drugi so prišli že v Varšavo. Večinoma so rabili 8 do 14 dni za potovanje. Veliko teh nesrečnežev je med potjo umrlo, posebno otrok, ker jim je popolnoma zmanjkalo hrane. Vsled rekvizicij žita že popolnoma obupani Ukrajinci so jako razburjeni.

Iz Helsingforsa se poroča, da se je tamkaj Maksim Gorki sam izrazil, da v Rusiji vsak dan lahko izbruhne protibolševiška revolucija. V gubernijah Čeljabinsk in Tumen grozno razsaja sibirski kuga. Amerikansko-ruske razprave o pomoči zoper glad in kugo se zavlačujejo, ker je Litwinov stavil predlog, da naj bo de v tej od Amerikancev ustanovljeni pomožni organizaciji, zastopano gotovo število komunistov. To je vodja amerikske delegacije, Brown, odklonil in razventega zahteval, da se osebam, katere bodejo dobile podpore, dosedanje vzdrževalne racije ne odtegnejo. Nato je moral Litwinov pripoznati, da se v okrajih, kjer vlada strašen glad, prebivalstvo sploh ne oskrbuje z prehrano.

DNEVNE VESTI IN DOPISI

Bilčovs. Pa se vendar pri nas še zmiraj kaj novega zgodi. Tako je naša ljudska šola dobila prav lep nov napis „Volksschule“, kateri jasno priča vsakemu, ki gre mimo, da so občinski odborniki občin Bilčovs in Zg. Vesca, kakor tudi zastopniki v krajevnem šolskem svetu sami Nemci, katerim se ne zdi potrebno, da bi bil napis tudi slovenski. Pa to bi ne bilo nič nenavadnega. Ampak če pomislimo, da imamo pri nas Slovenci absolutno večino se nam pa zdi že malo preveč, če se napravi na šoli, katero mi vzdržujemo napis ne da bi vedela o tem kaj občina ali krajevni šolski svet. Proti taki predrznosti najodločneje protestiramo, ter zahtevamo na našo šolo slovenski napis! Pa naj je bil napravljen napis na ukaz Heimatsdiensta oziroma Heimatsrata ali samo po volji visokih gospodov učiteljev, nam je vseeno. Bilčovčani.

Grebňj. G. župnik Leitner pravi, da gledamo z SHS očmi, ko se pritožujemo nad germanizacijo v cerkvi. Če zahtevamo, da mora duhovnik na fari, kjer je komaj peščica pravih in pristnih Nemcev, ali tudi na fari, kjer Slovenci tvorijo manjšino; na fari, kjer je do zdaj duhovnik vedno bil zmožen slovenskega jezika, da mora na taki župniji tudi zdaj biti duhovnik, ki je zmožen slov. jezika, potem je ta zahteva samo naša naravna pravica. In samo to svojo pravico zahtevamo. G. župnik je iz Šlezije; morebiti je tam drugače, kajti čuli smo, da je v Šleziji tudi v poljskih krajih, ne le v šoli in uradu, ampak tudi v cerkvi bila vpejlana nemščina. Prvotno slovansko ime g. župnika Leitner — Lepriarčika nam pravi, da je tudi on ponemčeni Slovan, Poljak. Toda če on nima več čnta za svoje slovansko pokolenje, naj vsaj nam dovoli, da ostanemo, kakor nas je Bog ustvaril, torej Slovenci in da branimo svojo narodno svobodo. Naj nam ne očita brez potrebe SHS mišljenja, če hočemo o

stati zvesti svojemu rodu in jeziku. Naj raje pregleda, kake pravice garantira St. Germain-ska pogodba narodnim manjšinam in naj skrbi, kolikor njega zadene, da se bodo določbe te pogodbe izpolnjevale tudi v cerkvi. Naj se veseli, če hoče, da v Sleziji ne bo obveljala Korfantijska črta in torej njegov rojstni kraj ne bo padel pod Poljsko, a naj tudi nam dovoli, da tudi v Avstriji ostanemo Slovenci, ki ne izpreminjajo imena, mišljenja in jezika.

Grebinj. G. župnik Leitner-Lepiarčik pravi v K. T. (19./VIII. 1921), da je vzel Slovenki sedež v cerkvi pred altarjem, ker so mu nekateri rekli, da če tega ne stori, ne bodo šli več v cerkev, ker jih je ta ženska že toliko jezila, in v cerkvi moti njihovo pobožnost. Lepa pobožnost, ki niti v cerkvi ne more pozabiti sovraštva! In zaradi ene osebe hočejo zostati iz cerkve! Slovincu pa mora biti vse prav, če se v cerkvi vrže njegov jezik v kot in se prezira volja Odrešenikova, naj se vsem narodom oznanjuje evangelij v njihovem jeziku.

Cerkveno oblast prosimo, naj nam pošlje duhovnikov, ki so zmožni slov. jezika. Če jih nima na razpolago, naj skrbi, da se pregnani vrnejo.

Labud. Pri nas smo do zdaj vedno imeli duhovnika, ki je tudi slovensko znal. To je pri nas potrebno, ker je dosti ljudi v fari, ki ne znajo nemško. Duhovnik, ki je zdaj pri nas, ne zna slovensko. Slovence, ki ne zna nemško, ne more iti k njemu k spovedi. Povsod velja, da mora duhovnik znati jezik ljudstva, ker je on zaradi ljudi tu, ne ljudje zaradi njega, naš duhovnik pa ne zna našega jezika, slovenskega dela svojih vernikov. To je proti določbam in postavam cerkve, to je tudi proti določbam mirovne pogodbe.

Blato. „Freie Stimmen“ imajo v občini Blato stalnega poročevalca, kateri mora biti pa precej slabe volje, ker ne najde prav nič dobrega nad občani. Enkrat se jezi na voditelje „Slov. stranke“, drugokrat na Kranjce in Štajerce, kateri so se naselili v tukajšnji občini, potem zopet na občinsko aprovizacijo, da mora stradati in nazadnje mu sploh kar 50% prebivalcev ni dovolji, ker so srbskega mišljenja. Reče si sam ne more pomagati, zato kliče vlado na pomoč, ona naj odstrani voditelje, Kranjce in Štajerce pa požene v deveto deželo. Mi, ki nismo tako hudobni in slabe volje, kakor poročevalci „Stime“, pa imamo o naših vrlih Blačanih popolnoma drugo mnenje. Da poslušamo naše narodne voditelje, mora odobravati vsak pošten človek, ker oni nas učijo, nam dajejo vsakovrstne nasvete, nam pomagajo v vseh nadlogah, zato imamo le eno željo: Voditelji ostanite pri nas. Kranjci in Štajerci pa so kupili svoja posestva z težko prisluženim denarjem od Korošcev; ako nimajo obdelovanih vseh njiv, niso krivi sami, ki so jako pridni delavci, ampak različne druge razmere, kakor pomanjkanje poslov in dr. Sicer pa lahko vzame poročevalci „Stime“ vse neobdelane njive v najem in tja naj vozi svojo gnojnico, namesto v „Stime“. Da graja poročevalci obč. aprovizacijo, bi bili zadovoljni tudi mi, pa ker smo se naučili stradati že tedaj, ko nam niso dali niti ene kile moke, „heimattreue“ Korošci, če tudi veliki posestniki, pa so vozili ponoči polne vreče moke po skrivnih potih domov, smo zadovoljni tudi s to moko, ki jo dobimo sedaj. Da nismo srbskega mišljenja, nam ni treba podarjati, ampak mi smo pravi koroški Slovenci, ki ljubimo svoj narod in jezik.

Blato. (Občinske volitve.) Volitve z dne 24. aprila t. l. so bile na protest Bauernbunda razveljavljene, misleč, da bode ista stranka pri novih volitvah dobila v občinski svet vsaj 3 zastopnike. Dne 21. t. m. so se vršile nove volitve; pa glej smolo! Bauernbund si je namesto pričakovanih 3 mandatov priboril le enega. Splošen rezultat volitev je bil: Koroška slovenska stranka 368 glasov = 12 mandatov (pri prvih volitvah 11), socijaldemokratje 95 glasov = 3 mandati (kot poprej), Bauernbund 49 glasov = 1 mandat (prej 2). Koroški Slovenci pač niso nikak „Stimmvieh“, kakor si to domnevajo gotovi gospodje. Volitve, ki jih imamo za seboj, naj nam bodo v spodbudo za nadaljno obrambno delo.

Bistrica — Blato. Kakor smo je poročali v „Koroškem Slovincu“, so naši nasprotniki

napravili pritožbo proti volitvam v občini Bistrica in Blato. Imeli so pri volitvah dne 24. aprila t. l. vse oni v rokah, a ker so propadli, so napravili pritožbo — seveda proti samim sebi, ker drugi niso imeli besede v volilni komisiji. Deželna volilna komisija jim je seveda ugodila in razpisale so se nove volitve za 21. avgust t. l. Pri teh volitvah so pa naši nasprotniki še veliko bolj pogoreli. V vsaki teh občin so izgubili po enega odbornika. Tako so izpadle volitve v občini Bistrica sledeče: Slov. koroška stranka 445 glasov — 9 odbornikov; socijaldemokratji 274 glasov — 5 odbornikov; Bauernbundlerji 134 glasov — 2 odbornika. V občini Blato pa sledeče: Slov. koroška stranka 368 glasov — 12 odbornikov; socijaldemokratji 91 glasov — 3 odbornike; Bauernbundlerji 49 glasov — 1 odbornika. Če tudi so poskusili nasprotniki na vse mogoče načine naše volilce pridobiti so se ti pokazali junaške in niso prodali svojega narodnega prepričanja za judežve groše. Čast tem volilcem!

Logaves. Kakor povsod po Koroškem, tako je tudi pri nas zrasel po plebiscitu nemčurjem greben, ter mislijo, da se smejo igrati z nami Slovenci, kar se njim poljubi. Od takih surovosti hočem navesti samo par slučajev, kateri so se dogodili v zadnjih dneh: Dne 14. t. m. ob 1/2 10. uri zvečer se je vračal iz gostilne „Urabl“ domu Janez Aichholzer, pd. Kusternik. Ko je bil nekaj korakov od gostilne oddaljen, dobi nepričakovano močan odarec od zadaj na glavo, tako, da se je brez zavesten zgrudil na tla. K sreči je priletel na njegovo vpitje gostilničar in še drug sosed na pomoč, ter ga zapeljeta k domu, odkoder so ga prepeljali še tisto noč vsega z krvjo politega k zdravniku v Vrbo. Zdravnik ga je obvezal in mu je povedal, da ima štiri velike rane v glavo. Tudi po telesu je imel razne poškodbe, povzročene z močno palico in nožem. Napadalec je še potem, ko so ga peljali k zdravniku, vpil, da mora tudi voznik biti mrzel. Kusternik se ima samo svoji trdni naravi zahvaliti, da ni postal žrtev napadalcev, za katere se ve, in kateri zaslužujejo najstrožjo kazen. — V soboto dne 20. t. m. zvečer je imela Št. Iljska „Požarna bramba“ v Logavesi svojo veselico. Ker je to vendar le dobrodelno društvo, torej nobeno politično, se je te veselice tudi nekaj naših fantov udeležilo v nadi, da bo veselica mirno potekla. Pa motili so se; eden naših bi dobil pošteno s stolom po glavi, če bi pravočasno ne všel. Ko so se po noči razni duhovi vračali domu, so metali na strehe zavednih Slovincov kamenje. Drugi dan navrh, v nedeljo 21. t. m., je pa bil „Ball“ v Skofičah, katerega je napravila tamošnja požarna bramba. Ko se se v ponedeljek proti jutru vračali trije nemčurji proti Logavesi so se med potjo pri posestnici vdovi in Slovenki pd. Smovnici ustavili, ter začeli lomiti plot in metali kamenje v sobo prvega nadstropja, kjer žena s petimi otroci spi. Če bi ne bile zaprte, polke in okna odprta, bi bili lahko vsi ubiti. Navzlic temu je prifrčalo kakor jajce debelih kamenov v sobo. Dobejši kameni namreč nišo šli skoz odprtine polk, ter so padali nazaj pred hišo: kjer se je našlo zjutraj okrog 60 do moške pesti debelih in tudi še večjih kamnov, kakor tudi raznih kosov polomljenega plota. Ta „šturm“ med živalskim vpitjem je trajal kake 1/2 ure, pri čemer so se žena vdova in njeni otroci od samega strahu tresli. Ker stoji hiša prej omenjene posetnice (Smotnik) tik ob cesti, so takšni dogodki skoraj na dnevnem redu, ter je posestnica že čisto obupana. Kaj delajo oblasti, da ne skrbijo za varnost življenja in imetja!

Libeliče. (Kako se krši mirovna pogodba.) Odkar nas je zapustil g. župnik Vogrinec, nimamo slovenskega duhovnika. Nekaj časa je našo župnijo oskrboval g. provizor Obergugenberg iz Labuda. Toda on je Nmec, ki ne zna slovensko. Zato ni mogel slovensko pridigovati, ne spovedovati, ne v šoli otrok učiti v njih materinem jeziku. Zdaj hodi k nam za par dni v tednu neki pater benediktinec iz Št. Pavla. Tudi on je Nmec, popolnoma nezmožen slovenskega jezika. Pri krstih je mežnar za tolmača. Ker je v župnišču kasarna za orožnike in financarje, mora stanovati v bližnji gostilni. A če ima še boljše voljo, on sam vidi, da je za našo faro nezmožen, ker mi ne razumemo nje-

ga in on ne nas. Nekaj časa je pridigoval v nedeljah nemško, ko je videl, da ga večina ne razume, je to opustil in ima zdaj samo mašo. Spovedovati ne more slovensko, zato nihče ne gre k spovedi. Celo velikonočne spovedi nismo mogli opraviti doma. Morali smo iti v tuje fare. Mesto bi pastir iskal ovco, je morala ovca iskati pastirja. Največ jih je šlo na Suho, in gospod Uranšek iz Žvabeka so morali dobiti še enega duhovnika, g. župnika iz Vogrč, da sta mogla vse spovedati. Nekaterim se je posrečilo, da so prišli k Sv. Križu. (Prej so pregnali slovenske duhovnike, zdaj moramo pa hoditi mi za njimi v Jugoslavijo.) Najhujše pa je, kadar je treba kam iti na spoved. Gospoda iz Št. Pavla ne moremo rabiti, gospoda iz Labuda tudi ne, iti moramo v Žvabeh, 2 uri daleč. G. Uranšek, bolehen, mora oskrbovati Žvabek in Suho in zdaj še hoditi na spoved v Libeliče! Zdaj se v Libeličah močno širi griža. G. Uranšek je sam zbolel na tej bolezni, od kod naj pokličemo duhovnika na spoved? G. župnik iz Št. Danijela ne sme čez mejo, priti bo moral spovednik iz Pliberka, Vogrč ali Gorenč. Torej 3—4 ure daleč. Zakaj nam pošljejo duhovnika, ki ne zna slovensko? Ali papež pošlje v misijone med zamorce in Indijance misijonarja, ki ne razume ljudskega jezika? Torej smo mi zdaj na slabšem kot Kitajci in zamorci. In da je to popolnoma proti mirovni pogodbi, je tudi gotovo. Pa bo kdo rekel: saj ste sami krivi, zakaj ste pa svojega župnika pregnali? Res smo sami krivi, zelo nečedno so storili z gosp. Vogrinec, ki je bil toliko let pri nas. Toda pregnali so jih naščuvani in zapeljani ljudje in zdaj mora pravični s krivičnim vréd trpeti. Res, veliko zahvalo smo vam dolžni, vi preganjanci slovenskih duhovnikov! Ali bomo zdaj k vam hodili k pridigi in spovedi? Če ste sami tako dobri kristijani, da vam ni za te reči, vsaj drugim bi pustili, da bi mogli opravljati svoje verske dolžnosti! Mj vas obtožujemo pred vašo vestjo in večnim sodnikom!

GOSPODARSKI VESTNIK

Nezadostne podpore. Kot dohaz, da so podpore, ki jih dobivajo invalidi ali svoji padlih nezadostne, je tale slučaj: Mož, ki je v vojski izgubil nogo, dobiva 22 a. K na mesec. Od tega se mu še 1 K odtegne, torej ostane 21 a. K na mesec. Kaj naj počne s tem denarjem mož z leseno nogo? Kako naj od tega živi? Za časa jugoslovanske zasedbe je dobil 60 j. K na mesec in žena 48 j. K še posebej. Poleg tega še karto ubožne akcije. Vsi prizadeti torej že težko pričakujejo, da se podpore zvišajo.

LIDOVA KNIHTISKARNA

SE PRIPOROČA ZA HITRO, OKUSNO
IN CENO IZDELAVO VSAKOVRSNIH
DRUŠTVENIH, TRGOVINSKIH IN DRU-
GIH TISKOVIN, VABIL, OKLICEV I. T. D.

WIEN V., MARGARETENPLATZ 7

František Čermák,

DUNAJ V.,
Mittersteig 23-15
priporoča svoj zavod
za izdelovanje
arg'eskih in
dunajskih
pian in pianin
(klavirjev).
Tudi export!